

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1487

av **Helena Lindahl och Peter Helander (båda C)**

Regelförbättring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en sammanhållen handlingsplan för att kontinuerligt driva regelförbättringen, utveckla densamma samt återkommande redovisa arbetet till riksdagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya regler alltid ska genomgå konsekvensutredningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka Regelrådet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en process för att undvika överimplementering (gold-plating) av EU-rätt i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regelförenkling/regelförbättring har nästa helt försvunnit i den politiska beslutsprocess som regeringen driver och ansvarar för. Med tanke på hur stor inverkan enkla och moderna regelverk har på företagsklimatet och konkurrenskraften i ett land är det förvånande att regeringen inte tagit detta område på allvar. Tvärtom har regeringen systematisk och genom att lägga in det mesta i olika former av utredningar eller myndighetsuppdrag, mer eller mindre nedmonterat/lagt på is/lagt i malpåse det förenklingsarbete som alliansregeringen drog igång 2006 och som förbättrade och förenklade för företagen och där det fanns uttalade planer för hur arbetet skulle utvecklas och förbättras. Det senaste exemplet är näringsministerns ”förenklingspaket” från i juli som åter innehåller nya utredningar med orealistiska tidtabeller. Avsaknaden av ett aktivt regelförbättringsarbete är en betydande konkurrensnackdel för svenska företag, och något som försvårar företagets tillväxt och vilja att anställa. Trots att det idag finns krav på konsekvensutredningar och att Regelrådet fortfarande ska granska dessa, så ser vi med egna ögon att det tillkommer fler regler som utan närmare analys

läggs på varandra, och som effektivt stänger dörrarna för allt som främjar och uppmuntrar företagsamhet.

Många andra länder arbetar kontinuerligt och systematiskt med att underlätta företagets regelbörda. Man kan konstatera att i OECD:s ranking av förenklingsarbetet hamnar Sverige allt längre ned i rankingen, från att ha legat uppe i toppen. Senast i raden av länder som tagit nya initiativ i denna fråga är Frankrike. I juli i år aviserade Macrons regering att man som en av prioriterade åtgärder för regeringen avser att införa en genomlysning av överimplementering av EU-rätten liksom att införa ett systematiskt förenklingsarbete. Inspiration till detta hade senaten hämtat bl.a. från svenska Näringslivets regelrådets (NRR) rapport om just gold-plating eller överimplementering. Frågan man ställer sig är: om nu den franska regeringen kan plocka upp svenska modeller för hur man förenklar för företag – varför vill/kan inte regeringen göra det?

Företrädare för regeringen har vid återkommande tillfällen hävdade att Sverige står sig oerhört väl i internationella jämförelser, men mot detta ställs inte bara OECD utan även de återkommande mätningar som görs bland Sveriges företag. Av den senaste undersökningen från våren 2017 bland medlemsföretag i Svenskt Näringsliv framgår att i stort sett hälften av företagen upplever en stor eller mycket stor regelbörda. Hela 64 procent svarar att de upplever att regelbördan har ökat de senaste två åren. Ungefär ett av tre företag bedömer också att de skulle kunna spara upp till tio timmar i månaden om regelverken blev enklare. Ytterligare 32 procent tror att de skulle kunna spara mer än tio timmar per månad. Det är således en betydande potential att arbeta och utveckla ett företag som försvinner i administrativ hantering istället. I en annan mätning (NRR 2017) framgår att 78 procent av företagen saknar förtroende för regeringens arbete med regelförenklingsfrågor.

Redan 2010 lämnade OECD en lång rad förslag på hur Sverige skulle kunna förstärka och utveckla regelförbättringen. Näringslivet har i olika omgångar lämnat förslag på konkreta och långsiktiga förbättringar av beslutsprocessen kring lagar och regler som berör företag. De förslag på reformer som föreslås har oftast dessutom ingen eller ytterst marginell inverkan på budgeten. Varför denna motvilja att anamma och inkludera näringslivets idéer?

Det första som bör ske är att det införs en sammanhållen handlingsplan/strategi för samtliga aspekter av regelförenkling som redovisas regelbundet till riksdagen. Ett annat problem som måste rättas till omgående är att det inte görs konsekvensutredningar av de förslag som läggs, eller att de utredningar som görs håller en undermålig kvalitet. Under 2016 var det enligt Regelrådet t.ex. endast 19 procent av konsekvensutredningarna från Regeringskansliet som uppfyllde kraven och det ska läsas i ljuset av att det är långt ifrån alla förslag som överhuvudtaget skickas till regelrådet. Därför måste det finnas ett bättre system än idag så att politiker och beslutsfattare faktiskt vet vad konsekvenserna blir av ett förslag innan man lägger fram det. Ett sätt att komma åt detta skulle vara att t.ex. införa obligatorisk återremittering av förslag som inte innehåller en godkänd konsekvensanalys. För att säkerställa en fungerande process kring analyserna behövs också ett starkare och vassare regelråd än idag. Regelrådets mandat och organisatoriska hemvist bör förstärkas. Regelrådet skulle dessutom kunna spela en viktig roll för att kontrollera att myndigheterna gjort vad de kan för att inte överimplementera/gå längre än vad EU-rätten kräver (gold-plating).

Med hänsyn till hur viktig frågan om effektiva, förutsebara och kostnadseffektiva regler är för konkurrenskraften liksom hur det är något som påverkar hela näringslivet

så måste den negativa trend som råder vända. Företag vill ha regler, men bra regler som är stabila, proportionella och förutsebara. Dåligt förberedda regleringar, onödig byråkrati och bristande konsekvensanalyser är dyrt och kan i värsta fall sätta stopp för fortsatt näringsverksamhet.

Detta bör ges regeringen till känna.

Helena Lindahl (C)

Peter Helander (C)